

Mateřská škola, Brno, Dobrovského 66, příspěvková organizace
612 00 Brno, Dobrovského 66

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Zpracovala: Dáša Fiedlerová, ředitelka mateřské školy s kolektivem MŠ

Vydala dne 1. 9. 2017 Dáša Fiedlerová, ředitelka mateřské školy

Projednáno na pedagogické radě dne 27. 8. 2017

Platnost: od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2018

1. Identifikační údaje

Název: Mateřská škola, Brno, Dobrovského 66, příspěvková organizace

Sídlo: Dobrovského 66, 612 00 Brno

Zřizovatel: Statutární město Brno, Městská část Brno – Královo Pole, Palackého tř. 59,
612 93 Brno

Ředitelka: Dáša Fiedlerová

Kolektiv pedagogů: Naděžda Suková

Renáta Huberová

Bc. Barbora Zárubová

Kolektiv provozních zaměstnanců: Vedoucí školní jídelny: Iveta Strapinová

Školnice: Vladimíra Dvořáková

Kuchařka: Petra Frišaufová

Pomocná kuchařka: Vladimíra Vavrušová

E-mail: ms.dobrovskeho@seznam.cz

Tel.: 549 259 532

Internetové stránky: www.msdobrovskeho.cz

IČO: 643 26 187

Č. J.: MŠ 43/2017

Obsah

1.	Identifikační údaje	2
2.	Obecná charakteristika školy	5
2.1.	Schéma řízení MŠ a partneři	6
3.	Podmínky pro vzdělávání	7
3.1.	Věcné podmínky	7
3.2.	Životospráva	7
3.3.	Psychosociální podmínky	8
3.4.	Organizace chodu	9
3.5.	Řízení mateřské školy	9
3.6.	Personální a pedagogické zajištění	10
3.7.	Spoluúčast rodičů	10
3.8.	Děti se SVP	11
3.9.	Děti nadané	11
3.10.	Děti od 2 – 3 let	12
4.	Organizace vzdělávání	13
4.1.	Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd	14
4.2.	Výčet činností, při kterých je zajištěno působení dvou učitelů v každé třídě	14
4.3.	Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy	14
4.4.	Vnitřní uspořádání školy	15
5.	Charakteristika vzdělávacího programu	15
5.1.	Zaměření školy	15
5.2.	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	16
5.3.	Formy a metody, které jsou ve škole uplatňovány	16
5.4.	Průběh vzdělávání dětí se SVP, nadaných, pravidla tvorby, realizace a vyhodnocení IVP a PLPP	16
5.5.	Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	18
6.	Vzdělávací obsah	18
6.1.	Obsah integrovaných bloků	18
6.2.	Realizace integrovaných bloků na úrovni třídy (TVP)	25
7.	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných	26
7.1.	Vzdělávání dětí se speciálními potřebami	26
7.2.	Vzdělávání dětí nadaných	27
8.	Evaluace	27
9.	Přílohy	28
	Příloha 1., průběh vzdělávání	28
	Příloha 2., metodika hodnocení vzdělávání dětí s povinnou docházkou	29
		29
		29
		29
		30

	30
Příloha 3., sebereflexe a autoevaluace	31
Příloha 4., podmínky vzdělávání	31

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola, Brno, Dobrovského 66 (dále škola nebo MŠ) je příspěvkovou organizací zřízenou Statutárním městem Brnem, Městskou částí Brno – Královo Pole (dále MČ KP) za účelem poskytování předškolní výchovy a vzdělávání.

Budova byla postavena v roce 1979 Královopolskou strojírnou, nyní je v majetku Úřadu městské části Královo Pole. Škola vznikla asanací dvou vilek. Právní subjektivitu získala v roce 1995. MŠ je umístěna ve vilové zástavbě v městské části Královo Pole. Je to dvoupodlažní vila s terasou. Součástí školy je nově zrekonstruovaná zahrada s pískovištěm, lezeckou stěnou, provazovými prolézačkami, sprchou, místností pro uložení hraček. Zahradu využíváme, pokud to klimatické podmínky dovolí, co nejvíce.

Mateřská škola má prostorné sklepy, kde je umístěna prádelna, sklady potravin, kotelna a další skladovací prostory. V přízemí mateřské školy se nachází dětské šatny, jedna třída (modrá) s hernou a sociální zařízení pro děti. Je zde také šatna zaměstnanců, kancelář vedoucí školní jídelny (dále ŠJ), sociální zařízení a školní kuchyně s příslušenstvím, kde se připravuje celodenní strava. V prvním poschodí je druhá třída (zelená) s hernou, sociální zařízení pro děti a ředitelna. Nachází se zde také výdejna stravy pro druhou třídu. O organizaci stravování a ekonomiku školy se stará vedoucí ŠJ, o přípravu pokrmů dvě paní kuchařky.

Kapacita mateřské školy je 50 dětí. Děti jsou rozděleny do dvou věkově smíšených tříd, přičemž věkové rozmezí dětí je 3 – 6 let. Vzdělání dětí zajišťují 4 pedagogické pracovnice včetně ředitelky školy.

V okolí se nachází parky s herními prvky pro děti. Ve spolupráci se ZŠ J. Babáka využíváme jejich hřiště pro pohybové a míčové hry. V zimě je možnost bobování v blízkosti MŠ.

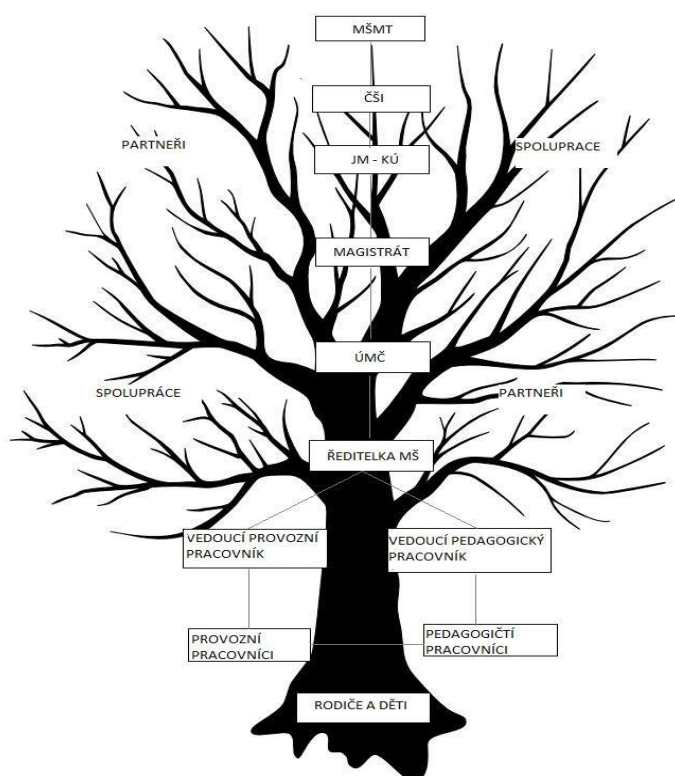

(Obr. 1, Umístění školy v městské části Brno- Královo Pole)

(Obr. 2, Budova školy)

2.1. Schéma řízení MŠ a partneři

(Obr. 3, Schéma řízení MŠ a partneři)

3. Podmínky pro vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Většina dětského nábytku, tělovýchovné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, a jsou bezpečné a zdravotně nezávadné. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním a materiály odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Vše je průběžně obnovováno, doplňováno a pedagogy plně využíváno. Většina hraček, pomůcek i náčiní je umístěna tak, aby si je děti mohly samostatně brát a zase uložit. Děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. V MŠ je splněna požadovaná čistota, teplota, osvětlení i hlučnost. V posledních dvou letech byly splněny tyto záměry:

- rekonstrukce sociálního zařízení
- topení
- vybavení zahrady pro pohybové aktivity dětí
- výměna lehátek
- rekonstrukce šaten pro děti

3.1.1. Záměry

- zastřešení terasy
- dovybavení tříd hracími kouty
- průběžné doplňování hraček, didaktických pomůcek a pedagogické i dětské knihovny
- výměna podlah ve třídách
- oprava střechy
- celková rekonstrukce koteln

3.2. Životospráva

Mateřská škola má vlastní školní kuchyni. Od konce roku 2015 je nainstalován nový konvektomat. V roce 2016 byla kuchyně celkově zrekonstruována a vybavena novými spotřebiči. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava – mají stále k dispozici

dostatek tekutin a mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány předepsané intervaly. Nikdy násilně nenutíme děti do jídla. Vedoucí školní jídelny vytvořila k pomazánkám názorné ilustrační karty, kde jsou znázorněny suroviny, z nichž jsou pomazánky připraveny. Je zajištěn pravidelný denní rytmus, ale svojí flexibilitou umožňuje rodičům přivádět děti podle svých možností. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, a na zahradě mají dostatek volného pohybu. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku dětí - dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidné zájmové činnosti. Nikdy nenutíme děti ke spánku na lehátku.

3.2.1. Záměry

- vytvářet u dětí životní postoje prospívající zdraví, vést děti ke správným stravovacím návykům
- nákup nových nerezových stolů
- nové vybavení šatny pro zaměstnance školní jídelny (hygienické požadavky)
- zakoupení policového systému k multifunkčnímu robotu

3.3. Psychosociální podmínky

Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situace. Pedagogové respektují obecně lidské, vývojové a individuální potřeby dětí, reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování. Jednají přirozeně, citlivě a klidně. Děti nejsou neúměrně zatěžovány spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Nepřipouštíme projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování. Volnost dětí je vyvážena potřebným řádem MŠ a děti se učí pravidlům společného soužití.

Pedagog děti podporuje, je vstřícný a empatický. Činnosti pouze nabízí a dítě se samostatně rozhoduje. Pedagog je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dětí, a věnuje se též vztahům ve třídě, zvláště prevenci šikany. Všichni zaměstnanci MŠ se chovají důvěryhodně, spolehlivě, ohleduplně a zdvořile. Pro nové děti máme vytvořený adaptační program tzv. *miniškolk*

3.3.1. Záměry

- více otevřít mateřskou školu rodičům a dětem, které se připravují na nástup do mateřské školy
- pokračovat ve spolupráci se ZŠ Jana Babáka
- zaměření se na preventivní programy (agrese, šikana)

3.4. Organizace chodu

Děti jsou do MŠ přijímány dle kritérií pro elektronický zápis zaštiťovaný MMB OŠMT. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené pohybové aktivity. Dbáme na vyváženost spontánních, částečně řízených činností a řízených činností – děti mají dostatek času pro spontánní hru i pohyb. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě a kreativitě, děti se učí samostatně, ve skupinách i všichni společně. Je dbáno na jejich soukromí. Pokud to potřebují, mají možnost se společných činností neúčastnit. Při jakýchkoliv činnostech klademe důraz na spolupráci.

V roce 2016 byly splněny tyto záměry:

- zkvalitnit prostředí tříd a rozšíření kapacity hygienického zařízení pro děti
- rozšíření technického vybavení zahrady tak, aby bylo dětem umožněno větší a různorodější pohybové využití

3.4.1. Záměry

- častější zařazování částečně řízených činností
- zkvalitnit prostředí v hernách
- více využívat tělovýchovného nářadí a náčiní

3.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Je vytvořen informační systém uvnitř mateřské školy i navenek. Je vytvářeno ovzduší vzájemné úcty a tolerance. Ředitelka zapojuje své spolupracovníky a respektuje jejich názor. Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Pedagogický sbor pracuje jako tým a společné plánování je funkční. Mateřská

škola spolupracuje s rodiči, se zřizovatelem – Městskou částí Brno – Královo Pole, Odborem školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna, s Krajským úřadem Jihomoravského kraje, se základními školami J. Babáka, Pedagogicko-psychologickou poradnou a se Sportovním klubem na Vodově ulici, s TJ Sokol I. Brno i s plaveckým oddílem Katka. Soustavně vyhledáváme projekty zabývajících se zdravých životním stylem.

3.5.1. Záměry

- zlepšovat a zkvalitňovat týmovou práci
- pokračovat v začínající spolupráci se seniory

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Čtyři pedagogické pracovnice mají předepsanou odbornou kvalifikaci a dále se vzdělávají. Učitelky jednají, pracují a chovají se profesionálním způsobem. Pedagogický sbor pracuje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Ředitelka podporuje další růst profesních kompetencí všech učitelek, včetně svojí osoby.

Nově máme pod záštitou programu MAP přiděleného asistenta pedagoga.

3.6.1. Záměry

- další vzdělávání všech zaměstnanců vzhledem k potřebám školy a zájmům jednotlivých pracovníků

3.7. Spoluúčast rodičů

MŠ podporuje rodinnou výchovu a spolupracuje s rodiči (dotazníky, schránka důvěry, třídní schůzky, individuální pohovory, nástěnka tříd, informační systém, nabídka aktivit, odborné knihy, společné akce během roku, fotografie, atd.). Ve vztazích mezi rodiči a pedagogy dbáme na vstřícnost, porozumění, potřeby jednotlivých rodin, ochotu spolupracovat na základě partnerství.

Rodiče se mohou podílet na dění v MŠ, dle svého zájmu vstupovat během dne vstupovat do tříd a zapojit se do programu. Jsou také pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje, a to prostřednictvím nástěnky, mailů, internetových stránek a facebookového profilu. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet na plánování programu MŠ nebo společně řešit vzniklé problémy. Učitelky informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních

pokrocích v rozvoji učení, a domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Učitelky chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených záležitostech. Při jednání s rodiči si počínají ohleduplně a taktně. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

3.7.1. Záměry

- více využívat profesní způsobilosti zákonných zástupců ke vzdělávání dětí
- zjednodušení komunikace s rodiči

3.8. Děti se SVP

Pedagogové v MŠ se sebevzdělávají pro práci s dětmi se SVP. Vytvářejí podnětné, bezpečné a rozmanité prostředí, které je vhodné pro všechny děti. Hračky i didaktické pomůcky jsou vhodné i pro děti se SVP.

Aby se děti lépe orientovaly, máme v naší MŠ většinu her, stavebnic a ostatních hraček vyfoceny, aby „viděly“ obsah v krabicích a věděly, na jaké místo mají hračky zpátky uložit.

Klademe důraz na intenzivnější spolupráci se zákonnými zástupci dítěte i SPC, tak abychom umožnili dětem dosáhnout možného vzdělávacího cíle.

Vhledem k tomu, že naše MŠ není bezbariérová a tato rekonstrukce není reálná, bylo by vzdělávání dětí s poruchou pohybového aparátu problematické.

3.8.1. Záměry:

- dokoupení hraček a pomůcek určené přímo pro děti s SVP
- prohlubovat spolupráci s PPP a SPC
- pokračovat ve vzdělávání pedagogů v oblasti dětí s SVP

3.9. Děti nadané

Všichni pedagogové provádějí každodenní pozorování jednotlivých dětí a zjišťují jejich aktuální i dlouhodobé dovednosti a schopnosti. Ví, co jsou jejich silné i slabé stránky a v případě, že dítě vykazuje nadání pro nějakou činnost či činnosti, je tato skutečnost vždy

sdělena zákonným zástupcům. Společnými domluvenými postupy pokračujeme v rozvíjení dítěte v daném nadání, nezapomínáme ovšem na myšlenku celostního rozvíjení osobnosti.

3.9.1. Záměry:

- aktuálně doplňovat náročnější hry či pomůcky pro dané talenty dětí
- prohlubovat spolupráci s PPP a SPC

3.10. Děti od 2 – 3 let

Uvědomujeme si, že dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Všechny tyto podmínky naši pedagogové dodržují a řídí se podle nich. Veškerá třídní pravidla jsou vždy graficky znázorněna na daných místech. Průběžný odpočinek mladších dětí je zajištěn v herně, kde si mohou děti zažádat o lehátko či žíněnku.

Díky prostorovému uspořádání budovy na dvě patra není možné zařazovat děti ve věku od 2 – 3 let do horní (zelené) třídy.

Stolečky i židličky jsou nově pořízené tak, aby vyhovovaly i menšímu vzrůstu dětí od 2 – 3 let.

3.10.1. Záměry:

- vytvořit komplexní systém pro nakládání odpadu z plen
- uspořádat hračky ve třídách tak, aby se děti ve věku od 2 – 3 let nedostaly k hračkám nevhodným
- změnit režim dne
- zajistit chůvu

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola má dvě třídy, z nichž v každé je 25 dětí. Třídy jsou rozděleny na I. třídu (modrou) a II. třídu (zelenou). Každá třída má k dispozici hernu, která je využívána i jako místnost pro relaxaci, spánek a odpočinek dětí; vzhledem k omezenému prostoru jsou lehátka denně sklízena.

Jelikož jsou v mateřské škole do jisté míry omezené prostory, využíváme části chodby v prvním poschodí jako počítačového a čtenářského koutku.

Časový rozvrh

6:30 – 9:45	Spontánní a řízené činnosti
8:30 – 9:00	Průběžná přesnídávka.
8:30 – 12:30	Vzdělávání dětí předškolního věku
9:30 – 9:45	Nabídka ovoce a zeleniny.
9:45 – 10:00	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku.
10:00 – 12:00	Pobyt dětí venku, příp. náhradní činnosti.
12:00 – 12:15	Hygiena dětí, příprava na oběd
12:15 – 12:45	Oběd
12:45 – 13:00	Dojídání oběda, příprava k odpočinku, rozcházení dětí.
13:00 – 14:30	Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku.
14:30 – 15:00	Odpolední svačina, osobní hygiena.
15:00 – 16:15	Spontánní a řízené činnosti

Nedílnou součástí naší MŠ jsou tradice, jako jsou oslavy narozenin, divadelní představení, akce ve spolupráci s rodiči např.: „Skřítkování“, „Zamykání zahrady“ (lampionový průvod), vánoční a velikonoční tvoření, adventní slavnosti (Mikuláš, vánoční nadílka), karnevaly, Masopust, Velikonoce, oslava Dne matek a Dne dětí (stužkování předškoláků), a dále pak různé výlety a další nadstandardní akce.

4.1. Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd

Při zařazování dětí do jednotlivých tříd se řídíme:

- přáním rodičů
- sourozenci
- předcházením opakováním jmen
- věkovým rozložením třídy (třídy jsou věkově heterogenní)

4.2. Výčet činností, při kterých je zajištěno působení dvou učitelů v každé třídě

Dvě učitelky ze spodní třídy se pravidelně překrývají přes pobyt venku a část oběda. Při pobytu venku se jedna vždy věnuje individuální či skupinové částečně řízené činnosti. Ta je vždy spjata s daným integrovaným blokem a zaměřuje se na rozvíjení zadaných kompetencí, dílčích cílů a konkrétních výstupů.

Druhá se stará o hladký chod spontánních her a činností dětí. Vede je k rozvíjení a prohloubení dané činnosti.

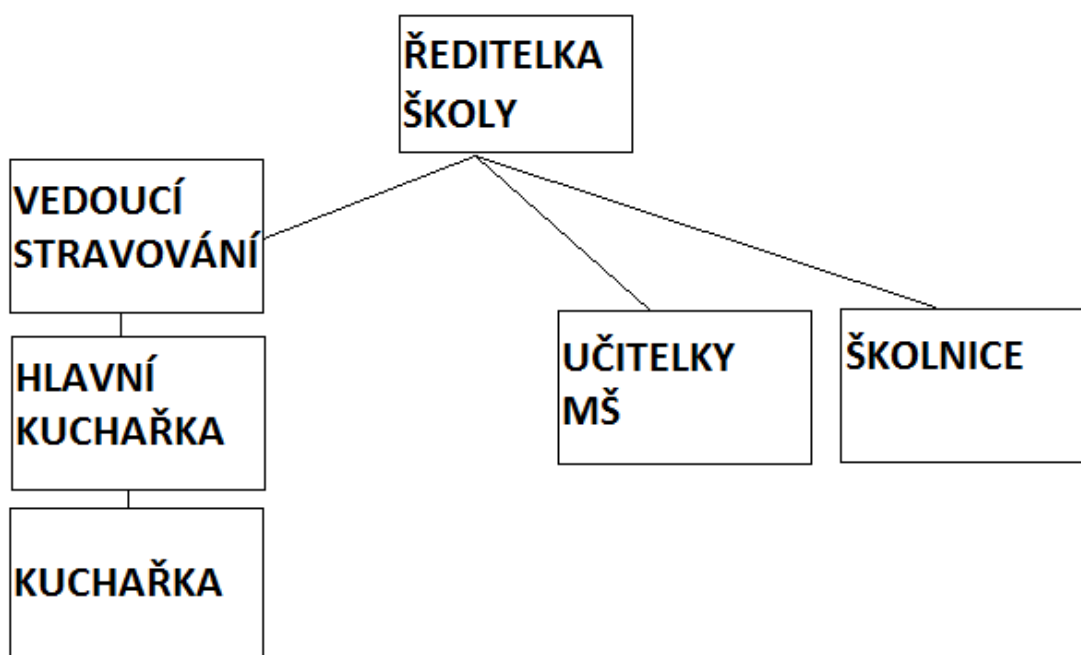
V horní třídě se p. učitelka a p. ředitelka překrývají jak při pobytu venku (ne každodenně) tak i přes přípravu k obědu a oběd. Zde se soustředujeme na dodržování základů stolování: jedna vždy jí s dětmi (jde jim tedy příkladem), další pomáhá hlavně menším, či méně motoricky obratným dětem s krájením, radí jak držet příbor a celkově udržuje hladký chod celého oběda.

4.3. Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ určuje Magistrát města Brna. Výsledky jsou zveřejněny na stránkách zapisdoms.cz. Odpovědnou osobou je Magistrát města Brna

4.4. Vnitřní uspořádání školy

Každý pracovník má své dané činnosti, které jsou součástí jeho pracovní náplně. Vedení MŠ se snaží o přerozdělování povinností mezi všechny pracovníky jak pedagogické tak provozní. Postavení pracovníků se dá nejlépe vyjádřit tímto obrazcem.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV), který stanovuje klíčové kompetence a rámcové cíle, vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku. Stanovuje elementární vzdělanostní základ, na který navazuje základní vzdělávání. Akceptuje vývojová specifika dětí, umožňuje rozvoj dle individuálních možností a potřeb, vytváří prostor pro různé formy a metody vzdělávání.

5.1. Zaměření školy

Zaměření naší školy je Učit děti pro život. Vést děti ke zdravému životnímu stylu, k získávání základních dovedností, vědomostí a návyků potřebných pro vstup do základní

školy a pro celoživotní učení, podporovat sebevědomí, schopnosti být samo sebou a zároveň se přizpůsobit životu ve skupině a jednat v duchu základních lidských a etických hodnot.

5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Chceme vytvořit bezpečnou a otevřenou mateřskou školu, která bude místem pro radostnou hru, získávání nových poznatků a zkušeností, objevování, navazování prvních přátelství a zdrojem inspirace pro každé dítě s ohledem na jeho schopnosti, možnosti, potřeby, zájmy, vlastnosti, zdravotní stav i rodinné zázemí.

Naším cílem je pomáhat vychovávat zdravé všestranně rozvinuté dítě, pohybově schopné, psychicky a fyzicky odolné, samostatné, odpovědné, tvořivé, spolupracující a zdravě sebevědomé.

5.3. Formy a metody, které jsou ve škole uplatňovány

V naší MŠ využíváme všech forem vzdělávání – skupinové, individuální, frontální. Jejich použití přizpůsobujeme podle aktuálních požadavků a potřeb dětí. Klademe důraz na skupinové formy vzdělávání, při kterých se děti učí spolupráci ohleduplnosti a sociální komunikaci.

Prožitkové, kooperační, situační a sociální učení jsou námi užívané metody vzdělávání, jejichž využití vždy vede k cíli vzdělávacího programu.

V diskuzi dává méně otázek, ale důsledněji je formuluje (chce lepší odpověď, nespěchá s hodnocením, a povzbuzuje děti, aby se víc ptaly). Dává otázky s otevřeným koncem, které vedou děti k přemýšlení (např. Co si myslíš? Jak to víš? Proč si to myslíš? Máš k tomu důvod? Je to vždy tak? A co když ne? Co si myslíš, že se stane? Je ještě nějaký jiný způsob?).

5.4. Průběh vzdělávání dětí se SVP, nadaných, pravidla tvorby, realizace a vyhodnocení IVP a PLPP

Mateřská škola v souladu se školským zákonem a vyhláškou č.27/2016 Sb. o vzdělávání žáků a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných nastavila systém poskytování podpůrných opatření.

Nejdříve probíhá *vyhledání a vytipování* dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Probíhá na základě pozorování dítěte, zaznamenáváním dílčích pokroků dítěte do tzv. portfolia, konzultací třídních učitelek, popř. ostatních pedagogických pracovníků. Také na základě informací od rodičů.

Následuje *přímá podpora*. Ta se skládá ze záznamu do portfolia dítěte, konzultaci se se zákonnými zástupci o projevech dítěte v domácím prostředí a také o předcházejícím vývoji dítěte nejpozději po uplynutí 2 měsíců informuje učitelka koordinátora podpůrných opatření a konzultuje s ní další postup. V případě, že stanovená opatření se jeví jako nedostatečná, je vypracován *plán pedagogické podpory (PLPP)*:

- důvod proč je plán zpracováván
- charakteristiku dítěte a jeho obtíží
- stanovení cílů rozvoje dítěte
- podpůrná opatření
- vyhodnocení účinnosti PLPP (nejpozději po 3 měsících)
- seznámení zákonného zástupce
- v případě doporučení odborných pracovišť tvorba IVP

V případě, že podpůrná opatření nejsou dostatečná a nenastává očekávané zlepšení, kontaktuje učitelka prostřednictvím zákonného zástupce školské poradenské zařízení (ŠPZ, PPP). Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního.

Spolupráce s ŠPZ probíhá prostřednictvím koordinátora podpůrných opatření, ten poskytuje ŠPZ součinnost při zjišťování informací o dosavadním vzdělávání dítěte. ŠPZ projedná s MŠ před vydáním Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole návrh doporučených podpůrných opatření. MŠ začíná poskytovat PO bezodkladně po obdržení doporučení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

Třídní učitelky dítěte spolu s koordinátorem PO vyhodnocují poskytování PO průběžně. Shledají – li PO za nedostačující či neefektivní, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci dítěte kontaktovat ŠPZ. Stejně postupují i v případě, že zhodnotí PO jako již nepotřebná.

5.5. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Kvůli těmto speciálním požadavkům musí být režim MŠ poupraven pro tyto individuální potřeby.

MŠ pracuje na splnění všech hygienických, bezpečnostních, protipožárních a stavebních podmínek.

6. Vzdělávací obsah

Tematický obsah je rozdělen do pěti tematických celků, k nimž jsou přiřazeny kompetence z RVP PV a zahrnují všechny vzdělávací oblasti. Pro názvy tematických celků jsme využily logo školy.

Jednotlivé integrované bloky jsou plněny na základě okruhu činností:

- hra
- pohybové, výtvarné, hudební, pracovní a verbální činnosti
- tvoření s rodiči
- dramatické činnosti
- kulturní a sportovní akce
- poznávání města Brna formou polodenních výletů
- interaktivní činnosti
- praktické činnosti

Každý integrovaný blok je krátce charakterizován a je zde vysvětlen přínos jeho realizace. Třídy vzhledem k úzké spolupráci užívají v daný čas stejné integrované bloky. Konkrétní TVP si tvoří samy (viz. 6.2.)

6.1. Obsah integrovaných bloků

Dobráček a Já

V tomto integrovaném bloku děti poznávají své emoce a rozvíjejí své osobnostní hodnoty. Dále se dozví jak pečovat o své fyzické i psychické zdraví. Obsahuje i sociální učení.

KK k učení:

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

KK k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace snaží řešit samostatně (na základě nápodoby, či opakování) náročnější s oporou dospělého
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

KK komunikativní:

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

KK sociální a personální:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

KK činnosti a občanské:

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dobráček a příroda

Téma se nezabývá pouze konkrétními poznatky o přírodě, ukazuje dítěti, že i chování jednotlivce je důležité a může ovlivnit kladně i záporně stav bezprostředního okolí i okolního světa

KK k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

KK k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

KK komunikativní:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivněji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

KK sociální a personální:

- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

KK činností a občanské:

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí, a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dobráček a tradice

V tomto IB se soustředíme nejen na zvyky ale i sounáležitost, pospolitost.

KK k učení:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění,

KK k řešení problému:

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

KK komunikativní:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

KK sociální a personální:

- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

KK činnostní a občanské:

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Dobráček a svět

V tomto bloku se děti dozví poznatky z nejbližšího okolí i z celé České republiky. Součástí je také poznávání nových kultur, cizích zemí i vzdálených kontinentů. V tomto IB využíváme úzké spolupráce s rodiči.

KK k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

KK k řešení problému:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

KK komunikativní:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

KK sociální a personální:

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

KK činností a občanské:

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

6.2. Realizace integrovaných bloků na úrovni třídy (TVP)

TVP není ucelený a písemně zpracovaný povinný dokument jako ŠVP PV, ale otevřený doporučený pracovní plán, jaký je vytvářený postupně, na základě integrovaných bloků, jehož písemný záznam je postupně ukládán v třídní dokumentaci.

Podstatu pro tvorbu TVP tvoří tzv. **prožitkové učení**, které musí splňovat tyto podmínky: spontaneitu, objevnost, komunikativnost, konkrétnost, prostor pro aktivitu a tvořivost. Pro tvorbu TVP jsou dány **tematické celky ze ŠVP PV**. Každá učitelka si pak promyslí, jak téma ŠVP PV naplní a rozvine. Navrhuje a společně s dětmi vytváří konkrétní podtémata, a v každé třídě si volí vlastní podtéma s úkoly, které plní dané cíle. Jednotlivá podtémata jsou graficky ztvárněna v podobě myšlenkové mapy. Každý má možnost podtéma rozvíjet a průběžně dotvářet podle postupu ve vzdělávání dětí. Ve třídách se tedy pracuje pružně, s ohledem na aktuální možnosti, potřeby a čas.

Každý třídní plán je přizpůsoben konkrétním podmínkám třídy a každá učitelka může dostatečně respektovat dynamiku i stupeň rozvoje a učení dětí ve třídě. TVP tvoří konkrétní činnosti, které učitelka dětem nabídne v rámci určitého tématu (dle teorie rozmanitých inteligencí H. Gardnera). Učitelka vytváří různé situace, je pouze rádcem, pozorovatelem nebo průvodcem dětí, které se učí vlastní činností. Nabízené aktivity vedou k plnění cílů, k rozvoji a získání očekávaných výstupů a klíčových kompetencí.

TVP pomáhá učitelce zajistit, aby vzdělávací obsah odpovídal svým zaměřením i úrovni náročnosti potřebám, možnostem a zkušenostem dětí ve třídě, aby se odvíjel od nejbližšího a známého ke vzdálenějšímu a novému, tak, aby již osvojené poznatky a dovednosti byly postupně prohlubovány a dále rozvíjeny.

Učitelka konkretizuje cíle a rozvádí je v obsahu tak, aby odpovídaly skladbě dětí ve třídě, jejich potřebám a možnostem. Sleduje, jak vzdělávání postupuje, vyhodnocuje nabízené činnosti, jestli vedly k dílčím cílům, a zvažuje další kroky. Sleduje také vlastní kroky, a zvažuje, jak postupovat, nač si dát pozor, a čeho se vyvarovat. TVP vede učitelku k cílevědomé, ale zároveň k pružné a volné práci. Učitelka musí umět využívat situací, které se neočekávaně naskytnou.

7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

7.1. Vzdělávání dětí se speciálními potřebami

Školní vzdělávací program pro děti se speciálními potřebami vychází z RVP PV. Rámcové cíle, záměry a konkretizované výstupy předškolního vzdělávání jsou pro všechny děti společné.

Podmínky pro vzdělávání dětí se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením je třeba přizpůsobit potřebám, které vyplývají ze zdravotního oslabení dítěte, které jsou důsledkem jeho dlouhodobější nemoci, nebo které jsou dány lehčími poruchami jeho učení a chování. Vzdělávání dětí se speciálními potřebami v mateřských školách je v souladu

s příslušnou vyhláškou personálně posíleno v osobě dalšího pedagogického pracovníka a zabezpečeno dle potřeby souběžným působením dvou pedagogických pracovníků ve třídě.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje pedagog s dalšími odborníky, využívá služeb školských poradenských zařízení (speciálních pedagogických center a pedagogicko-psychologických poraden) a specialistů (lékař, rehabilitační pracovník, psycholog apod.). Tam, kde je to potřebné a účelné, je nutno pro jednotlivé děti sestavit PLPP, popřípadě individuální vzdělávací program.

7.2. Vzdělávání dětí nadaných

Rámcovost RVP PV umožňuje, aby školní, třídní i individuální vzdělávací program, jeho obsah i podmínky, byly dle potřeb a možností rozumně přizpůsobeny schopnostem dětí a popř. doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmů a schopností či nadání dětí.

Rozvoj a podpora nadání by měla být zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky.

8. Evaluace

Evaluace (zpětná vazba) je nutná ke sledování a ověřování, zda a jak daný program funguje. Všimáme si toho, co se událo, co a jak proběhlo, uvědomujeme si, co jsme pozorovali, co naše zjištění znamená, kde vznikají problémy, zvažujeme příčiny těchto problémů a hledáme vhodná řešení. Závěry se pak promítají do další činnosti: hodnocení je tedy prostředek k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí.

Oblasti evaluace	Odpovědnost	Časový plán	Techniky evaluace	Přílohy
Průběh vzdělávání - průběh činnosti zda vede k dílčím cílům, odpovídá potřebám, zájmům, možnostem a schopnostem dětí	Učitelky	Po ukončení podtématu	Záznamy do evaluačních listů, které jsou součástí TVP předškolního vzdělávání v pěti vzdělávacích oblastech	příloha č. 1
Vzdělávání dětí s povinnou školní docházkou	Učitelky	po 2 měsících	Vlastní metodika na základě publikace Bedářová, Šmardová 2011	Příloha č. 2

ŠVP PV - dosahování kompetencí	Učitelky	Dvakrát ročně – v pololetí a na konci školního roku	Závěry podle TVP, opatření. Uvedeno v zápisech z porady	
Evaluace výsledků vzdělávání (očekávaných výstupů)	Učitelky	Třikrát ročně – září, leden, červen	Zapisujeme individuální pokroky dětí – hra, sebeobsluha, představy o sobě, sociální dovednosti, komunikace, motorika, řešení problémů, poznávání v oblasti matematiky a jazyka	
Denní pozorování dětí	Učitelky	Každý den	Tzv. „ <i>lístečková metoda</i> “, tj. okamžitý zápis všech poznatků o dítěti, který pak tvoří podklad pro evaluaci individuálního vývoje dítěte	
Sebereflexe - autoevaluace	Učitelky	V pololetí a na konci školního roku	Hodnocení sebe sama – zápis do formuláře pomocí číselné hodnoty	příloha č. 3
Podmínky vzdělávání	Učitelky	Na konci školního roku	Hodnocení materiálního vybavení a prostředí tříd – zápis do formuláře pomocí číselné hodnoty	příloha č. 4

Ředitelka školy ze získaných poznatků vyvozuje závěry pro další práci školy, pro práci pedagogického sboru i jeho jednotlivých členů.

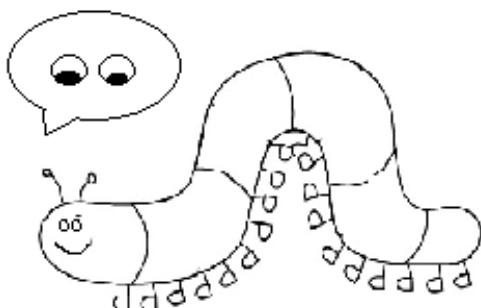
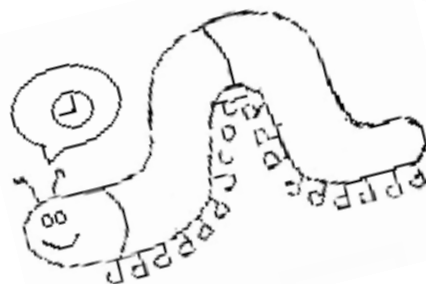
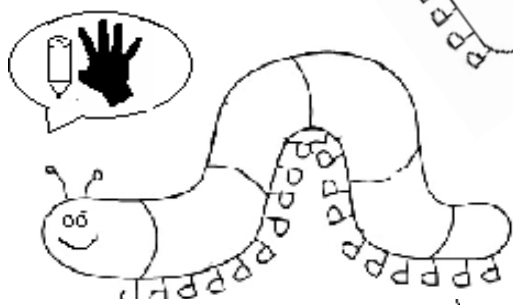
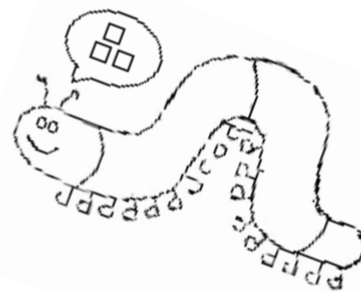
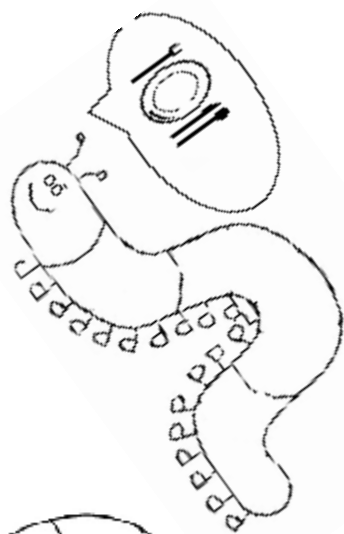
9. Přílohy

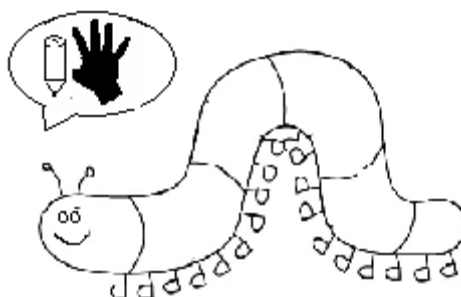
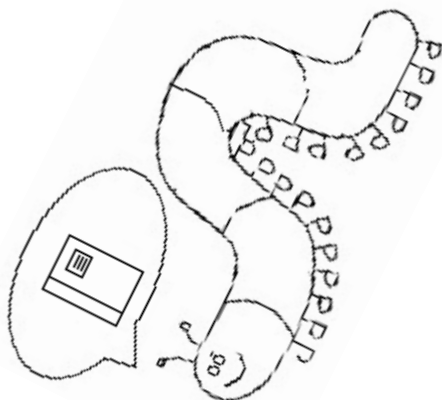
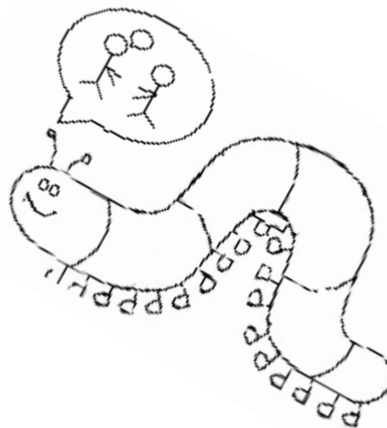
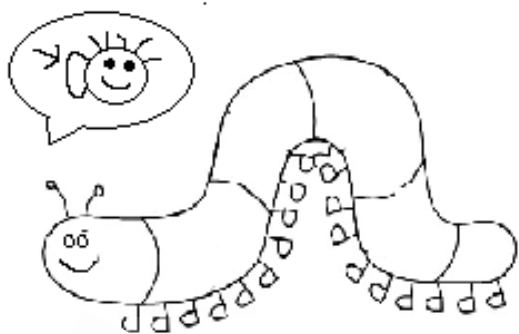
Příloha 1., průběh vzdělávání

	Kritéria	1	2	3	4	5
1.	Byla vzdělávací nabídka dětem tematicky blízka? Zaujala?					
2.	Rozvíjely se intelektuální i praktické schopnosti?					
3.	Byla nabídka přiměřena věku dětí?					
4.	Počítala s aktivní účastí dětí a samostatným rozhodováním?					
5.	Dala prostor pro vyváženost spontánních a řízených činností?					

6.	Byly zajištěny vhodné materiální podmínky pro realizaci?					
7.	Objevily se v podtématu prvky bezpečnosti a prevence?					
8.	Nezapomněla jsem rozvíjet estetické činnosti?					
9.	Nezapomněla jsem rozvíjet zdravý životní styl?					
10.	Byly splněny rámcové cíle?					
11.	Byly podporovány kooperační činnosti?					
12.	Která aktivita děti nejvíce zaujala?					
13.	Co děti neoslovilo?					

Příloha 2., metodika hodnocení vzdělávání dětí s povinnou docházkou

1. Základní matematické schopnosti a dovednosti

- Porovnávání, pojmy
- Řazení
- Třídění
- Množství
- Tvary

2. Zrakové vnímání

- Barva
- Figura a pozadí
- Zrakové rozlišení (diferenciace)
- Část a celek
- Zraková paměť

3. Vnímání prostoru

- v prostoru na sobě
- na formátu
- pojmenuje

4. Vnímání času

- Posloupnost
- Orientace ve dnech

5. Sluchové vnímání

- Naslouchání
- Sluchové rozlišování
- Sluchová analýza a syntéza
- Sluchová paměť
- Vnímání rytmu

6. Řeč

- Foneticko – fonologická (Výslovnost)
- Lexikálně – sémantická (slovní zásoba, synonyma, homonyma aj.)
- Morfologicko – syntaktická (tvoření vět)
- Pragmatická
- Oblékání
- Stolování

7. Grafomotorika, kresba

- Spontánní kresba
- Grafomotorické prvky
- Návyky při kreslení
- Vizuomotorika
- Lateralita

8. Sebeobsluha

- Hygiena
- Oblékání
- Stolování

9. Sociální dovednosti

- spolupráce ve skupině
- adaptace na nové situace
- dodržuje pravidla
- rozliší hru a úkol, zvládne unést prohru
- správně reaguje na pokyny

10. Práceschonost, koncentrace

- projevuje zájem
- vydrží u dané činnosti
- pracuje samostatně
- pracuje v klidu a vytrvale

Příloha 3., sebereflexe a autoevaluace

	Kritéria	1	2	3	4	5
1.	prostředí svým vybavením a uspořádáním podněcuje k samostatnosti					
2.	učitelka rozvíjí herní situaci v roli spoluhráče					
3.	nabízené činnosti rozvíjí všechny smysly					
4.	učitelka si všímá nesprávných výrazů v jazykových projevech dětí					
5.	sama je příkladem správného slovního projevu					
6.	zabývá se prevencí nesprávné výslovnosti (gymnastika mluvidel)					
7.	vytváří dostatečný časový prostor k řečové aktivitě jednotlivých dětí					
8.	vytváří u dětí správné návyky komunikace (neskákat do řeči, formulovat otázku)					
9.	učitelka věnuje pozornost dostatečným pohybovým aktivitám i zdravotně preventivním cvikům					
10.	při cvičení respektuje individuální možnosti každého dítěte					
11.	respektuje individuální potřeby dětí (soulad, odpočinek, stravování, vlastní tempo práce)					

Příloha 4., podmínky vzdělávání

	Kritéria	1	2	3	4	5
1.	Vybavení nábytkem v mé třídě je dostatečné, vyhovující, estetické.					
2.	Vybavení hračkami odpovídá počtu a věku dětí v mé třídě.					
3.	Vybavení pomůckami a materiály je v mé třídě dostatečné.					
4.	Prostorové uspořádání mé třídy vyhovuje nejrozličnějším skupinovým a individuálním činnostem					

	děti.					
5.	Děti z mé třídy se podílejí na výzdobě a úpravě prostředí třídy.					
6.	Děti z mé třídy se podílejí na výzdobě a úpravě prostředí MŠ.					
7.	Práce dětí z mé třídy jsou přístupné rodičům.					
8.	Zahrada MŠ je dle mých představ dostatečně vybavena.					
9.	V mé třídě je stále udržován pořádek a čistota.					
10.	Jsou mi jasné mé povinnosti, pravomoci a úkoly.					
11.	Mám dostatek kompetencí, volnosti pro moji práci.					
12.	Cítím, že můj názor je v MŠ respektován.					
13.	Cítím se ze strany ředitelky školy spravedlivě ohodnocena (dle finančních možností školy)					
14.	Myslím, že v MŠ je vytvořeno ovzduší vzájemné důvěry a tolerance.					
15.	Myslím, že kolektiv MŠ pracuje jako tým.					
16.	Cítím se pro svoji práci dostatečně motivována ze strany ředitelky.					
17.	Myslím, že plánování školy jako celku je funkční.					
18.	Jsem dostatečně informována o veškerém dění v MŠ.					
19.	Myslím, že spolupráce MŠ a UMČ je dostatečná a vyhovující.					
20.	Myslím, že spolupráce s ostatními subjekty, odbornými institucemi je dostatečná					